

DE GROVE KORREL

M A A R T 2 0 0 6 · 4 7 ^e J A A R G A N G

265

Colofon

De Grove Korrel:

47^e jaargang, maart 2006, nummer 265.

De Grove Korrel is een periodieke uitgave van Fotoclub Zwijndrecht - opgericht 7 september 1959 en koninklijk goedgekeurd 30 juni 1971 - en verschijnt in de maanden september, december, maart en mei.

Kopij voor een van deze nummers moet uiterlijk op 1 juli, 1 november, 1 februari en 1 april bij de redactie binnen zijn.

Oplage: 90 exemplaren

Samenstelling redactieteam: Wim Bierhaus, Rem Maters (eindredactie) en Ruud van Wezel.

Tekstbijdrage van: Peter van Klinken

Redactieadres: Rem Maters, Stevensweg 20, 3319 AK Dordrecht. Telefoon (078) 6165495

E-mail: rem_maters@hotmail.com

Secretariaat: Theo de Jong, Harseveld 19, 3334 GG Zwijndrecht. Telefoon (078) 6100526

E-mail: th.j.de.jong@12move.nl

Internet: www.fotoclubzwijndrecht.nl

Postbank: rekeningnummer 349456

Contributie 2005/2006: € 95,00 per persoon per jaar; elk volgend gezinslid en/of studerende jeugdleden € 50,00 per persoon per jaar.

Clubgebouw /Fotogalerie: Rotterdamseweg 126 (hoek Koninginneweg), 3332 AL Zwijndrecht.

Clubavonden: Elke maandagavond van september tot en met mei. Het clubgebouw is geopend vanaf 19.30 uur en de aanvangstijd is 20.00 uur.

De Fotogalerie is voor publiek geopend elke zaterdag van september tot en met mei van 11.00 tot 16.00 uur en de toegang is gratis.

Vormgeving: Wim Bierhaus

Digital printing: Creative Colors bv, Zoetermeer

Foto voorpagina: René van Rijswijk, BMK

BMK

Op de agenda van de Fotobond staat jaar in jaar uit 'jurering en bespreking inzendingen BMK'. Zolang ik lid ben van Fotoclub Zwijndrecht heb ik daar geen aandacht aan besteed. Zoals ik dat ook niet aan de rest van die agenda heb gedaan. Hoe komt dit nu? Je kunt zeggen dat we een periode geen lid van de Fotobond waren. En alleen bondsleden mogen inzenden. Maar ook in de jaren dat we wel lid waren, was inzenden voor de BMK niet echt een hot item. Wat heet! Het was min of meer 'not done'. Trouwens het hele Bondsgebeuren werd met wel heel weinig belangstelling gevolgd.

Daar lijkt nu langzamerhand verandering in gekomen te zijn. Deden er vorig jaar twaalf leden mee aan Foto Individueel, voor de BMK-2006 bleken vier leden van fotoclub Zwijndrecht ingezonden te hebben. Ik schrijf 'bleken', want van Joke Maarleveld, Bertien Kraamer en René van Rijswijk was het bekend, maar ook Jan Buitendijk had de stoute schoenen aangetrokken.

De jurering en bespreking wordt in Eindhoven gehouden. Of dat elk jaar samenvalt met de eerste dag van carnaval weet ik niet, maar dit jaar was dat duidelijk wel het geval. Dit betekent dat je in de trein al vreemd uitgedoste personen tegenkomt. Op het station van Eindhoven culmineert dit in een stroom van vreemdsoortige vermommingen van merkwaardigerwijze weinig opgewekt ogende mensen en een kakafonie van blaasorkesten. De stroom was richting centrum. Even was de verleiding groot me met de stroom mee te laten voeren. Ik kon me echter vermannen en via de achterzijde van het station en een betonnen doolhof, waar ter mijner geruststelling af en toe ook nog enkele mensen liepen, wist ik het gemeenschapshuis 'Sancta Maria' te bereiken, waar zoals u begrijpt de bespreking van het ingezonden werk plaatsvond.

Groter contrast dan tussen de bijeenkomst aldaar en de openbare ruimte van Eindhoven was niet denkbaar. Hier leek een geheim genootschap in een duistere zaal bezig met bloedernstige beraadslagingen over afbeeldingen die door het felle licht van tl-buizen werden beschenen. En dat is toch even wat anders dan carnaval.

Het kostte mij weinig moeite om op te gaan in het gebeuren. Flip Bool, Martijn van de Broek en Frank van de Stok bespraken met grote ernst, toewijding en deskundigheid de eenentwintig portfolio's die hen waren voorgelegd. Graag had ik de gelegenheid gehad de series vooraf op de hand te zien. Hopelijk wordt veel van het werk in de komende periode elders getoond en/of gepubliceerd. In ieder geval was het een groot genoegen de BMK-bespreking mee te maken.

Tot slot de resultaten. Drie inzenders kregen het predikaat 'bondsmeesterklasse'. Ik feliciteer René van Rijswijk met deze zeer eervolle vermelding, die door de jury 'cum laude' werd verleend. De inzending van Joke Maarleveld werd net niet geaccepteerd, maar had zoveel kwaliteit dat zij kandidaat BMK-er is. Ook voor het werk van Bertien Kraamer bestond veel waardering, echter 'de tweede laag' in haar spiegelingen kwam naar de mening van de jury onvoldoende over. De serie van Jan Buitendijk vertoonde naar de smaak van de jury te weinig samenhang.

Rem

Fotofestival aan de Maas

Afdeling-12 van de Fotobond organiseert dit jaar een fotofestival. Dit festival zal plaatsvinden op zaterdag 11 en zondag 12 november in scholengemeenschap Wolfert van Borselen, Argonautenweg 55 in Rotterdam-110 morgen.

Er verschijnt een speciaal programmaboekje waarin de talrijke activiteiten vermeld zullen worden. Van de hoofdtentoonstelling 'Typical Dutch' wordt een catalogus uitgegeven.

De redactie van De Grove Korrel had een gesprek met de afdelingsvoorzitter Harry Sikkenk (foto).

- door Rem Maters

Centraal in het komende festival komt de tentoonstelling 'Typical Dutch' te staan. Wat kun je over deze expositie vertellen?

"Misschien is het goed om eerst iets te zeggen over de historie van het festival. Twee jaar geleden zijn wij als fotoclub Schiebroek met het festival begonnen. De hoofdtentoonstelling bestond uit het werk van onze leden. Nu willen we met de clubs van het rayon een tentoonstelling van ongeveer vijfenzeventig foto's maken. We hebben als thema 'Typical Dutch' gekozen. Dit onderwerp is voor iedereen benaderbaar. Je kunt het als stilleven doen, als landschap, als architectuur, met mensen, etc. Praktisch alles kan er onder vallen.

We hebben medewerking gekregen van het Fotomuseum. Het is de eerste keer dat ze meedoen aan een activiteit van de fotoamateurs. Zij willen de selectie maken. Ook zorgen ze voor een invulling van de zondagmiddag door middel van een gastspreker."

Daarnaast is er de 'Joop van de Wetering – fotowedstrijd'. Wat kun je hierover zeggen?

"Dit is de jaarlijkse afdelingswedstrijd. De twintig be kroonde foto's worden op het festival tentoongesteld. Op zaterdagmiddag is de bespreking van het ingeleverde fotowerk. De club met de meeste foto's bij de 'laatste' twintig, krijgt de clubprijs (100 Euro). We willen hiermee de clubs stimuleren veel werk in te leveren. Tevens zijn er drie individuele prijzen van respectievelijk 100, 50 en 25 Euro.

Welke andere activiteiten zullen er plaatsvinden?

"Alle fotoclubs van de afdeling kunnen zich gelijktijdig presenteren. Iedere vereniging krijgt een bepaald aantal vierkante meters toegewezen en is verder volledig vrij die ruimte in te richten. De bezoekers kunnen zo een goede indruk krijgen van de amateurfotografie in de regio.

Er wordt een tweedehands-beurs georganiseerd. Twee jaar geleden was dat een groot succes. Veel oude spullen werden voor een spotprijs doorverkocht. Het Nederlands fotomuseum heeft toegezegd met fotoboeken te komen, die tegen een speciale prijs worden aangeboden. Er is hier in Rotterdam een antiquariaat in fotoboeken en die komt met een flinke stand. Ook zullen er waarschijnlijk demonstraties plaatsvinden door fabrikanten van camera's."

Het festival vindt plaats op zaterdag 11 en zondag 12 november. Waarom is er voor zo'n korte periode gekozen?

"Met onze eigen club hebben we de jaarlijkse tentoonstelling ook altijd in één weekend gehouden. Dat is eigenlijk twee dagen feest. Het is geweldig om zoveel mensen van andere fotoclubs en geïnteresseerden te ontmoeten. Onze ervaring is dat het altijd druk is. Het festival heeft de potentie om een landelijk bekend gebeuren te worden. Als je er vanaf het begin aan deelneemt groei je erin mee en kun je ook meesturen en meeorganiseren. Dit zou voor fotoclub Zwijndrecht ook een stimulans moeten zijn om breed vertegenwoordigd te zijn."

Cees van Meerten

Wordt er nog een fotoboek van de expositie gemaakt?

"Ja, het is de bedoeling een boek te maken met alle geselecteerde foto's van de expositie 'Typical Dutch'. We willen ook de mogelijkheid openhouden om de tentoonstelling op een andere locatie te hangen, zodat daar de catalogus ook verkocht kan worden."

Kun je tot slot nog iets zeggen over verdere afdelingsactiviteiten?

"Jaarlijks wordt er een fotowedstrijd georganiseerd, die nu formeel de 'Joop van de Wetering Fotowedstrijd' heet. In het jaar dat er een fotofestival is wordt hij daar besproken en tentoongesteld. In de tussentijd wordt het wat kleinschaliger georganiseerd. Dan is er wel een bespreking, maar geen tentoonstelling. Wel worden er uiteraard prijzen uitgereikt. Een belangrijke activiteit is de bespreking van de Bonds-foto-

wedstijd, waarvoor ieder club een serie van tien foto's kan insturen. Eén van de landelijke juryleden wordt uitgenodigd om de inzendingen uit de afdeling te bespreken.

Een nieuwe activiteit is de portfoliobespreking. Individuele leden kunnen op uitnodiging een serie van vijf foto's insturen voor Foto Nationaal. Deze uitnodigingen worden vanuit de Fotobond verstuurd aan de BMK-leden en aan leden van de landelijke gespreksgroep. De afdeling heeft daarnaast ook enkele 'wildcards'. Om die op een goede manier te verdelen hebben we bedacht een portfoliobespreking te houden. Deze wordt op zondag 21 mei aanstaande gehouden bij FWS Maassluis. De portfolio's waarvan wij vinden dat ze er bovendien steken krijgen die wildcards. Het is wel de bedoeling dat de geïnteresseerden zich van te voren aanmelden, zodat er een tijdspad te maken is. Het ingeleverde werk zal in een openbare bijeenkomst besproken worden."

Het collectief

Op een donkere avond in januari bracht een delegatie van Fotoclub Zwijndrecht een bezoek aan het landelijke Collectief voor modelfotografie te Hoogblokland.

- door Ruud van Wezel / foto Joke Maarleveld

“Pas op, dit gaat een memorabele avond worden”, fluisterde Kees Veth in mijn linkeroor, toen de avond nog moest beginnen. Hij bleek gelijk te krijgen. Het Collectief voor modelfotografie bestaat uit ongeveer twintig leden die uit alle delen van ons land komen, waarbij ook hun modellen lid zijn van het collectief. Ze komen acht keer per jaar bijeen in een zaaltje te Hoogblokland, een plaatsje gelegen in de ‘biblebelt’ van Nederland, hetgeen een fraai contrast vormt met de wereld van de modelfotografie. Je weet de biblebelt loopt van Zeeland via Zwijndrecht en de Alblasserwaard naar de Veluwe.

Fotoclub Zwijndrecht was aanwezig met een ruime delegatie waarvan Kees Veth, Joke Maarleveld, Cees van Meerten, Peter van Klinken en Ruud van Wezel werk zouden tonen. Er lag een verzoek om, indien mogelijk, met portret en modelfotografie te komen. Vijf mensen hadden ieder twintig foto's meegenomen zoals gebruikelijk, echter direct na de opening liep het al anders want de voorzitter verzocht om slechts drie foto's per persoon te laten zien. “We zien liever andere foto's dan model want dat zien we zelf al zoveel”, klonk het verzoek. De leden van Fotoclub Zwijndrecht, allen door de wol geverfd, schakelden razendsnel om door rapido wat werk te selecteren.

De foto's werden voornamelijk fraai gevonden, echter het werk werd nauwelijks besproken. Dat kon eigenlijk ook niet want daarvoor ging een en ander toch te warrig en te gehaast. Er was geen goede verlichting en een presentatiebord ontbrak, je moest je foto's maar gewoon omhoog houden. Om kwart voor negen was de pauze reeds en daarna werd een ieder verzocht de rest van het meegebrachte werk ergens uit te stallen. Je moet je voorstellen: tegen de dertig man in een zaaltje met honderd foto's van ons en hetzelfde aantal van de leden van het collectief. De foto's stonden op richeltjes tegen de muur, lagen op wat tafeltjes of gewoon op de grond. Je werd geacht rond te lopen maar tegelijkertijd je eigen foto's toe te lichten, hetgeen in een geanimeerde vrolijke

totale chaos eindigde.

Het leuke van dit systeem is dat het levendig is en niet star, het nadeel is dat de één op één contacten die je hebt wel erg oppervlakkig zijn. Als je andermans werk wilt bekijken is de maker ergens anders zelf aan het bezichtigen en als iemand iets over jouw fotografie wil weten is de kans groot dat jij er niet bij bent. Deze vrolijke chaos leverde een aardig contrast op met de gedisciplineerde wijze van bespreken die wij bij Zwijndrecht gewend zijn.

Het collectief zelf wordt gevormd door veelal middelbare (en ver daar voorbij) heren, die voornamelijk jonge vrouwen fotograferen. De enige vrouwelijke fotograaf in de zaal was onze eigen Joke. Mijn observatie is onmiddellijk dat aan emancipatie in de wereld van de modelfotografie nog wel wat te winnen is: de fotografen zijn mannelijk en de modellen vrouwelijk. Waar zijn de vrouwelijke leden die mannelijke modellen fotograferen en waarom fotograferen de leden van het collectief uitsluitend jonge vrouwen? Degene die beweert dat een bloot lichaam alleen bij een jonge vrouw interessant is begrijpt het hele leven niet.

Het werd inderdaad een memorabele avond, te meer daar Fotoclub Zwijndrecht zelf bezig is met een workshop portretten en modelfotografie, waarbij ik mezelf gelukkig prijs met het feit dat zich bij ons natuurlijk ook dames ingeschreven hebben. Mijn leermoment van de avond was hoe moeilijk het is iets van de fotograaf zelf in de foto te brengen als je een model fotografeert. De foto zal meer moeten zijn dan slechts een registratie van een gezicht of van een lichaam, want ook in dit métier is verbeelding het toverwoord. Gelukkig hebben we daar ook enkele fraaie voorbeelden van gezien op deze memorabele avond bij het collectief.

René van Rijswijk-BMK

Leo van den Hooven

'Remake'

De workshop 'Remake' strekte zich uit over twee seizoenen en culmineerde in een succesvolle expositie in de maand februari. Naast het hier afgebeelde werk van Franz Heuser (Vincent van Gogh) was er onder andere werk te zien van Gerrit Joppe (Piet Mondriaan), Conny van den Hout (Andy Warhold) en Corrie Cazander en Joke Maarleveld (Gilbert & George)

Vincent van Gogh

"De eerste kunstenaar die triviale voorwerpen voluit op het linnen-doek dorst te vereeuwigen was Vincent van Gogh. Zijn doek waarop twee versleten schoenen afgebeeld staan vormden in die tijd een waagstuk. Maar bij Van Gogh vertellen die afgedragen schoenen nog een lang verhaal. Een leven van harde arbeid, van zwoegen en ontberingen heeft op deze oude schoenen sporen achter gelaten. Van Gogh schilderde oude schoenen om met de verkoop van het doek iets te verdienen. Schilderen is een deel van mijn werkzaamheden, en ik verdien mijn brood met de door mij afgebeelde schoenen."

Franz Heuser

Mooi

Een spiegeling in een etalage siert de cover van De Grove Korrel van december jongstleden. Wat valt er allemaal te beleven op deze foto?

- door Ruud van Wezel

Kleurrijk en wat opdringerig kijkt de foto je aan, het is niet een subtiel en ingetogen beeld, je kunt eerder spreken van een extravert en schreeuwend beeld. Je ziet een spiegeling in een etalage met in het linkerdeel van de foto een rood geklede etalagepop en in het rechterdeel een natgeregende straat met een verwaaide fietser in een Brabantse stad. In de etalage zie je ook het interieur van de winkel met opvallend verlichte kledingrekken weerspiegeld. Het sfeertje van glitter en glamour met mooie modellen is een fraaie tegenstelling met de deceptie buiten: koud en nat is de straat met koud en blauw licht. Hier zie je twee verschillende werelden in een foto terwijl de kracht van het beeld juist zit in die tegenstellingen.

Een leuk detail in de foto vind ik de weerspiegeling van de tegenoverliggende winkel waarop je nog net lezen kan: 'van Bommel heren schoenmode'. Hier koop je dus geen schoenen maar mode. Een leuk voorbeeld van middenstanders-marketing-communicatie-onzin. Je verkoopt geen verzekeringen maar zekerheid, niet een automobiel maar status. Of volgends de bejaarde Amerikaanse reclamegoeroe David Ogilvy ("*Don't sell the steak, sell the sizzle*") verkoop je niet eens status maar levensgeluk! Doorvertalen heet dat en je ziet het zelfs in een verregende Brabantse straat.

De coverfoto is gemaakt (een goede foto wordt gemaakt en niet genomen!) door Cees van Meerten, van wie in datzelfde nummer 264 in het binnenwerk nog twee zwart-wit foto's staan, die ikzelf eigenlijk mooier en dynamischer vind. Maar dat brengt ons bij het begrip 'mooi'. Is deze foto mooi? Als je praat over mooi heb je het slechts over een facet van de foto namelijk de esthetiek. Volgens mij heeft een foto bij voorkeur ook een inhoud en die kun je niet met alleen maar 'mooi' afdoen. Inhoud brengt een gevoel of een emotie over als je het goed gedaan hebt. Volgens de ijzeren wetten van de compositieleer is deze foto een cocktail van van alles en daarom niet mooi. Toch boeit hij mij enorm, maar hoe moet je de foto dan omschrijven? Op de bespreking van de Foto Individueel-

wedstrijd van onze Fotobond in december jongstleden gebruikte de jury de term 'mooi' nogal eens. Een dame uit een van de gewesten vroeg het woord en zei: "Wij mogen in onze fotoclub het woord

'mooi' nooit gebruiken omdat het een nietszeggend containerbegrip is. Probeer eens alternatieven te gebruiken voor wat je nou eigenlijk bedoelt met 'mooi'".

Het was een opmerking naar mijn hart en we zouden binnen Fotoclub Zwijndrecht dit eigenlijk ook eens moet oppakken. Ik heb in het verleden Ruud Visschedijk, toen directeur van het Nederlands Foto Instituut, eens horen opmerken: "Binnen het NFI praten we nooit over mooie foto's, hooguit over waardevolle of interessante foto's. Een foto is nooit mooi, een foto wordt hooguit mooi gevonden". En dat brengt je dan weer bij de stelling dat je niet leeft in de werkelijkheid maar slechts in jouw perceptie van werkelijkheid. Mijn conclusie is dus dat ik Cees z'n foto niet mooi vind maar dat deze door mij interessant en waardevol gevonden wordt.

Rest nog de vraag wat voor muziek associeer je dan bij deze foto? De trefwoorden zijn: wild, druk, speels, opdringerig, maar toch met elkaar een soort van harmonie vormend. Daar hoort dan zo'n oude versleten jazzplaat bij uit de laat vijftiger jaren van Charlie (Bird) Parker met Be-Bop op de altsax, gecombineerd met de er inmiddels bijbehorende tikken en krassen. Deze zijn onderdeel geworden van de muziek op oude langspeelplaten en de tikken en krassen horen er net zo bij als die lekkere grove korrel in de landschapsfoto's van Theo de Jong. Een ruw onderdeel dat het geheel alleen maar versterkt. Heel mooi dus, maar dat woord mag ik niet meer gebruiken van die ene mevrouw.

Henk Ras

Ruud van Wezel

Jan Buitendijk

Wim van Venrooij

De overstap

Afgelopen najaar heb ik na lang beraad (ik ben een weifelaar van nature) dan toch een digitale camera gekocht. De voorgeschiedenis en het waarom.

- door Peter van Klinken

Toen ik als schoolgaande Rotterdamse jongen van amper zestien bij een vriendje thuis op zolder in de donkere kamer in zacht wiegende schalen de eerste fotografische beelden geboren zag worden, dacht ik: "Dat wordt mijn hobby." Ik had toen nog geen vriendinnetje, hetgeen later zou blijken een nog grotere hobby te worden, maar dit terzijde. Het vriendje heette Theus en wat hij daarboven in de doka van zijn vader tevoorschijn toverde was voor mij pure magie. De geheimzinnige verlichting, de lucht van ontwikkelaar, stopbad en fixeër, de fotoschalen en niet te vergeten de bruine apothekersflessen met chemicaliën droegen daar natuurlijk in sterke mate toe bij. Ik was verkocht zoals dat heet en na lang zeuren kreeg ik het jaar daarop van mijn ouders een Agfa Clack (of Click, ik weet dat niet meer) en begon 'kiekjes' te maken die ik liet ontwikkelen en afdrukken bij Foto Graaff op de Walenburgerweg in Blijdorp. Een vooroorlogse wijk in Rotterdam waar ik geboren ben, nee... niet de Diergaarde voor alle duidelijkheid..., ik zeg dat nog maar eens voor de niet Rotterdammers.

Ik maakte kiekjes van de stad, de Rotterdamse havens en in de duinen van Rockanje, waar ik met mijn ouders met Pinksteren altijd op de fiets naartoe ging. En van onze fietsvakanties langs de Jeugdherbergen met Theus niet te vergeten. De meeste van die kiekjes heb ik nog en het is een belevenis die weer eens terug te zien. Al gauw daarna volgde de overstap naar mijn eerste kleinbeeldcamera. Een Pentona II, met een haarscherp Meyer Domiplan lensje 2.8/45 uit Görlitz en... een kortste sluitertijd van 1/125. Ik heb hem nog steeds, een heerlijk cameraatje, dat ik verdiende met vakantiewerk op de fotoafdeling van V&D. Nog steeds zwart-wit en alles via Foto Graaff omdat er thuis op de kleine beletage bij mijn ouders geen ruimte was voor een eigen doka. Pas veel later kreeg ik een Asahi Pentax Spotmatic, één van de eerste camera's met lichtmeting door de lens en met de mogelijkheid om lenzen te wisselen, een enorme vooruitgang. Het werd de tijd van kleurendia's en uiteraard

zwart-wit, waar ik een tweede body voor bijkocht. In die tussentijd ontmoette ik Eveline, mijn grootste hobby, en kon er nadat we getrouwd waren in Ommoord eindelijk ook een eigen doka in vaste opstelling ingericht worden! Zo begon ik in 1970 met het zelf ontwikkelen en afdrukken van mijn eerste zwart-wit-films, Kodak Tri-X in de Promicrol. Door Eveline had ik inmiddels Ruud van Wezel leren kennen en zo kwam ik bij de Fotoclub Schiebroek terecht. Veel later, we woonden toen al in Oudenbosch, trakteerde ik mezelf op een nieuwe Nikon met dito lenzen en verdwenen de Asahi's na vijftientig jaar trouwe dienst in de vitrinekast.

Goed, tot zover de ingekorte voorgeschiedenis, nu dan maar het waarom. De analoge Nikon beviel me prima en heel lang heb ik tot redelijke tevredenheid mijn negatieven laten afdrukken op dertig bij vijfenveertig centimeter bij de Hema. Niet verkeerd voor de toenmalige zeven en halve gulden, en als de kleur niet klopte deden ze het (en dat doen ze nog steeds) gewoon opnieuw voor je. Maar toch miste ik iets, ik had het gevoel dat ik de laatste fase in het proces, zoals ik dat met zwart-wit gewend was niet meer zelf onder controle had. Het uitvergroten, tegenhouden of doordrukken of net dat hinderlijke vuiltje weghalen kon niet meer. Althans niet bij de Hema, daarvoor was je aangewezen op de vakhandel en dan schoot meteen de prijs behoorlijk omhoog en dat trok me nou ook niet zo. Dus besloot ik in afwachting van kwalitatief betere (en vooral betaalbare) digitale camera's een goede negatiefscanner te kopen om op die manier mijn eerste stappen op het digitale fotopad te zetten. Ik was al gewend aan computers dus dat klikte wel. Ik ben er best lang mee bezig geweest en vond op het laatst dat ik toch niet die resultaten kreeg die ik graag wilde. Ook het scannen van de beste oude dia's en negatieven is uitgebleven, ze zijn passé, van een andere tijd en je moet verder dacht ik. Daarnaast bewerkte ik voor anderen wel eens bestanden die rechtstreeks uit een digitale camera kwamen en daar had ik veel minder proble-

---

men mee, dus was de volgende overstap naar een digitale camera uiteindelijk wel een logische voor mij.

En ik moet zeggen, tot nu toe bevalt dat prima. Het grootste voordeel zit 'm wat mij betreft in een direct te beoordelen resultaat met als voordeel dat als het je niet bevalt je het gewoon terplekke nog een keer overdoet, zodat je er zeker van bent dat je dat ene moment gevangen hebt zoals jij dat wilde. Verder is het heerlijk dat als de lichtomstandigheden ergens wat minder zijn, of je persé een bepaalde diafragma/sluitertijd combinatie wilt, je gewoon even de ASA waarde

kunt wijzigen. Verder kun je naar hartelust experimenteren en je hoeft niet meer te wachten tot je negatieven ontwikkeld en afgedrukt zijn om de resultaten te beoordelen. Ja, voor mij is het ook om die redenen uiteindelijk toch wel digitaal geworden. Maar de Opemus IIA en alle andere troep ligt gewoon nog op zolder, ik kan er om een of andere reden nog geen afstand van doen, ik ben er kennelijk nog niet aan toe. Zoiets heeft tijd nodig, misschien is het de leeftijd wel, het moet slijten denk ik.

Gelezen

De zo geliefde donkere kamer

Het is toch wel een bijzonder genot, dat de fotografie ons schenkt bij het verblijf in de donkere kamer.

Dat is het vertrekje, waar we alleen heer en meester zijn, waar geen opsmuk heerst van zachte tapijten en gemakkelijke stoelen, waar geen schilderijen zijn, doch slechts een enkele aardige foto de wand siert.

Maar toch voelen we er ons gelukkig, als we er al die bekende dingen zien staan, netjes gerijd en voor het gebruik gereed, als we er alleen zijn met onszelf en de stilte te ruisen begint, als het robijnrode licht flonkerend schijnt in de schemer en de plaat of film verlicht, waarop zich, gehoorzaam aan onze wil, het wonder voltrekt van het ontstaan van het lichtbeeld in de schijnbaar onberoerde laag van broomzilver. Zeker, er is meer genot in deze schone wereld. De radio van deze tijd mag men een ogenblik bewonderen, de film in haar beste vorm kan genot schenken, doch om te zwijgen van andere levensvreugden, blijven voor ons amateurs de uren in de donkere kamer bij slagende foto-arbeid doorgebracht, de gelukkigste van ons leven.

Het geheim van dit bijzondere genot is wel, dat in de donkere kamer iets tot stand gebracht wordt, dat geheel is van onszelf en dat vreugde schenkt, zoals geen ander vermaak schenken kan.

Uit: 'Adriaan Boer (1875-1940), pionier der kunstzinnige fotografie'. Geschreven door Dick Boer en uitgegeven door Focus (1969)

*****

Rudi Fuchs (oud-directeur van het Stedelijk Museum in Amsterdam)

"Schilderijen zijn gemaakt om roerloos aan de muur te hangen. Je kunt naar die schilderijen kijken en je laten meeslepen door wat je ziet; en terwijl je kijkt, komt je verbeelding op gang en daarin zijn individuele kennis en herinneringen en verlangens werkzaam. Als tien verschillende mensen voor 'Het Joodse Bruidje' staan te kijken, ziet ieder van hen een ander, namelijk zijn/haar schilderij."
Bron: De Volkskrant (6-12-'05)

*****

Vraag aan Sjarel Ex (directeur Boijmans van Beuningen)

Waar laat u zich door leiden bij de beslissing of iets al dan niet belangwekkende kunst is?

"Intuïtie, smaak, vergelijken, veel zien en jezelf altijd de vraag stellen, wat doet het werk met je".

Hesdy Linger

René van Rijswijk-BMK

Wat is er te zien

Op de pagina vindt u een kleine selectie van lopende en komende fototentoonstellingen of foto-evenementen.

Graag verwijzen wij u ook naar de 'links' die vermeld staan op de website van onze foto-club (www.fotoclubzwijndrecht.nl). Tijdens de clubavonden zal regelmatig aan diverse exposities aandacht worden besteed.

Raadpleeg ook het mededelingenbord en de affiches in de bar.

Fotomuseum Den Haag

Het museum presenteert (t/m 28 mei) een overzicht van het werk van de in 1969 in Dresden geboren **Loretta Lux**. Zij oogst internationaal veel succes met haar geconstrueerde kinderportretten. De kunstenares heeft een unieke methode ontwikkeld die het midden houdt tussen schilderkunst en fotografie, waarmee ze nauwgezet beelden creëert van kinderen die een opvallend zelfbewustzijn uitstralen en die tegelijkertijd getuigen van een *paradise lost*. Lux fotografeert de modellen in haar studio tegen een witte achtergrond om de beelden later in de computer tegen een achtergrond te plaatsen die ze eerder fotografeerde. Vervolgens worden de foto's op subtiele wijze digitaal gemanipuleerd en bewerkt. Elke storend element, elk vlekje, elk pukkeltje of haarlok wordt weggehaald met als resultaat een zeer zorgvuldig opgebouwde 'cleane' compositie.

Van de in 1914 in Rotterdam geboren en in 2003 op 88-jarige leeftijd overleden Haagse fotograaf **Dirk de Herder** toont het museum (t/m 2 april) de tentoonstelling '**Promised Gift**'. Fotowerk in samenhang met foto's van andere tijdgenoten uit de collectie van het museum, zoals Lucebert, Eddy Posthuma de Boer en Wally Elenbaas. In de fotografische dromen van De Herder speelt licht een voorname rol.

Zijn onderwerpen vond hij dicht bij huis: bloemen, mensen, straten en stranden.

Nederlands fotomuseum - Rotterdam

Het museum toont (t/m 9 april) werk van de bij ons niet onbekende fotograaf **Karel Maat**: '**Dan liever de lucht in**'. Karel maakte het afgelopen jaar een documentaire fotoserie over crematoria in Nederland. Met oog voor detail en subtiel gevoel voor ironie legde hij de veranderende cultus van herdenken vast. Van de zakelijke architectuur tot persoonlijke memorabilia die ook op urnenvelden en asverstrooivelden hun intrede hebben gedaan.

'De Rotterdam', het voormalige vlaggeschip van de Holland-Amerika Lijn komt terug naar Rotterdam om daar een definitieve ligplaats te vinden. De expositie (t/m 9 april): '**De Rotterdam - Boegbeeld van de vooruitgang**' zal de 'fotografische rol' van het schip tonen. Voor de publiciteit van de HAL hebben vele beroepsfotografen de overtocht gemaakt en het leven aan boord van het lijnschip (en later de cruises) vastgelegd. Ook de bouw van het schip is uitgebreid in foto's gedocumenteerd. Ter gelegenheid van deze tentoonstelling is er ook een prachtig fotoboek verschenen: 'Stoomschip Rotterdam 1955-2005', dat is samengesteld en uitgegeven door Uitgeverij Duo/Duo in samenwerking met de Stichting behoud stoomschip Rotterdam.

Van 15 april t/m 5 juni is er een retrospectief van ruim dertig jaar fotografie te zien van de Nederlandse fotograaf **Hannes Wallrafen**. Hannes Wallrafen begon zijn carrière als een geëngageerd documentair zwart-wit fotograaf. Vanaf het midden van de jaren tachtig ontwikkelde hij zich tot een fotograaf die ideologische uitgangspunten en idealisme vertaalde in een nieuwe vorm van geregisseerde kleurenfotografie en audiovisuele producties.

Kunsthal - Rotterdam

Voor het eerst in Nederland presenteert de Kunsthal (t/m 19 maart) een retrospectief, bestaande uit diverse series, van Frankrijks beroemdste hedendaagse fotografe **Bettina Rheims** (1952). Haar voornaamste onderwerp is glamour - zonder enig sentiment, nostalgie of schoonheid. Het zijn geënceneerde en fictieve portretten van ondeugende naakten, transseksuelen en naïef ogende meisjes met perfect egale en glanzende huid.

Voorts t/m 17 april (en speciaal aanbevolen) **Bericht uit Dickson, Malawi**. In het voorjaar van 2005 reist fotograaf Jan Banning samen met journalist Dick Wittenberg naar het afgelegen dorp Dickson in Malawi. Twee weken lang leven ze tussen de bewoners en bezoeken alle 44 huizen. Hun doel is over het leven in het dorp te berichten. De inwoners van Dickson zijn meer dan bereid mee te werken. Nooit eerder maakten ze mee dat een buitenstaander interesse toont.

Noordbrabants Museum - 's Hertogenbosch

'**Hollands Zicht**' (t/m 9 april). Nederland gezien door uw eigen ogen is een fototentoonstelling over Nederland waaraan het publiek zelf heeft meegewerkt. De tentoonstelling, bestaande uit drie thema's: 'Typisch', 'Alledaags' en 'Niet - Alledaags', laat Nederland zien zoals het publiek het zelf ziet.

Evelyne Hendrixx (t/m 30 april) exposeert monumentale abstracte fotobeelden. Zij gaat uit van architectuurfoto's of foto's van landschappen en met *Photoshop* manipuleert zij de beelden zodanig dat zij een balans vindt tussen orde en chaos. Ondanks een grote mate van abstractie zijn de resulterende kleurenfoto's rijk aan architectonische en landschappelijke details.

Gehoord & gelezen

"Mij doet deze foto denken aan een illustratie bij een depressief gedicht". (Rem Maters)

"Als ze vragen vragen waarom ik fotografeer antwoord ik altijd dat ik wil weten hoe de dingen eruit zien als ze gefotografeerd zijn". (Garry Winogrand)

"Je kan aan deze foto wel zien dat je hem in de baas zijn tijd gemaakt hebt". (Piet Groeneveld)

"Vrije fotografie is voor mij het visualiseren van emoties". (Inez van Lamsweerde)

"Als ik deze foto zie dan krijg ik last van acute rood-filterjeuk". (Wilco Maarleveld)

"De wereld is zoals hij door jou waargenomen wordt". (Bram Vermeulen)

"Dat gebogen stukje rookworst van de Hema zou er wat mij betreft afmogen". (Aza Teeuwen)

"Ik vind deze kleur net die van bedorven leverworst". (Piet Groeneveld)

"De foto op zich is niet het doel, maar het vastleggen van het leven zelf". (Henri Cartier Bresson)

"Ik kan van deze foto geen kwaad woord zeggen, zelfs als ik het zou willen". (Wim Benschop)

"Nostalgie is een zinloze manier van nadenken want van een aquarium kun je vissoep maken, maar van vissoep geen aquarium". (Vaclav Havel)

"Nou, je hoort het, je moet het voortaan maar eerst eens aan ons komen vragen voordat je een foto maakt". (Piet Groeneveld)

Gehoord, gelezen en opgeschreven door Ruud van Wezel

Programma:

- 05.09 Spreker: Frank Boots (fotograaf)
- 12 Introductie fotoseizoen 2005/2006
- 19 'NIEUWERK'-1 (gespreksleider: Rem Maters)
- 26 Instructie- en Workshopavond-1*
- 03.10 Bezoek fotoclub: N.A.F.V.A. uit Amsterdam
- 10 'NIEUWERK'-2 (gespreksleider: Kees Veth)
- 17 Digitale beeldbewerking algemeen-1
- 24 'NIEUWERK'-3 (gespreksleider: Henk Ras)
- 31 Instructie- en Workshopavond-2*
- 07.11 Spreker: Bert Creyghton (fotograaf)
- 14 'NIEUWERK'-4 (gespreksleider: Joke Maarleveld)
- 21 Retrospectief: Rudi Kleingeld
- 28 Instructie- en Workshopavond-3*
- 05.12 Sinterklaas (geen clubavond)
- 12 'NIEUWERK'-5 (gespreksleider: Wim Benschop)
- 19 Praatavond
- 26 Tweede Kerstdag (geen clubavond)
- 02.01 'NIEUWERK'-6 (gespreksleider: Hesdy Linger)
- 09 Bespreking werk van nieuwe leden-1 (o.l.v. Wilco)
- 16 Bezoek fotoclub: DAF, uit Dordrecht
- 23 'NIEUWERK'-7 (gespreksleider: Wilco Maarleveld)
- 30 Instructie- en Workshopavond-4*
- 06.02 Spreker: Kees Tillema (fotograaf)
- 13 'NIEUWERK'-8 (gespreksleider: Rudi Kleingeld)
- 20 Digitale beeldbewerking algemeen-2
- 27 Instructie- en Workshopavond-5*
- 06.03 'NIEUWERK'-9 (gespreksleider: Kees Veth)
- 13 Bezoek fotoclub: Fotografische Kring Iris uit Antwerpen
- 20 'NIEUWERK'-10 (gespreksleider: Theo de Jong)
- 27 Instructie- en Workshopavond-6*
- 03.04 Spreker: Toon Michiels (fotograaf)
- 10 'NIEUWERK'-11 (gespreksleider: Rem Maters)
- 17 Tweede Paasdag (geen clubavond)
- 24 Instructie- en Workshopavond-7*
- 01.05 Bezoek fotoclub: Fotogroep Kromme Rijn
- 08 'NIEUWERK'-12 (gespreksleider: Kees Veth)
- 15 Bespreking werk van nieuwe leden-2 (o.l.v. Wilco)
- 22 Jaarvergadering
- 29 Jaaroverzicht (de vijf beste foto's van dit seizoen)

* Deelname beperkt. Alleen mogelijk door vooraf in te schrijven.

265

Twee foto's uit de bmk-serie van René van Rijswijk.

Is dat actueel of niet?

Deze Korrel telt tien pagina's met fotowerk, waarvan zes in kleur(!) en vijf in zwart-wit.

In het interview met Harry Sikkenk (afdelingsvoorzitter) kunt u alles lezen over het komende 'Fotofestival aan de Maas'.

Peter van Klinken schrijft over zijn (foto)verleden en waarom hij nu een digitale camera heeft aangeschaft.

Ruud van Wezel vertelt over een memorabele avond die hij doorbracht bij het Collectief voor modelfotografie in Hoogblokland.

Daarnaast nog veel meer.

Het is maar goed dat de volgende Korrel pas over twee maanden verschijnt.